

Янги қарор мөҳияти

2018 - йил 27 - апрел куни Тошкент ирригация ва қишлоқ хўжалигини механизациялаш муҳандислари институти 4-сонли талабалар турар жойида “Гидромелиорация” факултети “Педагогика, психология ва ўқитиш методикаси” кафедраси доценти Тўйичибай Бойтўраев, Захро Мирхаджаева ҳамда тарбиячи - педагог Жавлонбек Қутлимуротовлар “Янги қарор: фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари фаолияти такомиллаштиришдаги аҳамияти ” мавзусида давра сұхбати ўтказишиди.

Хужжатда қайд этилишича, айрим туманларда фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг ер участкаларидан оқилона фойдаланиш бўйича ишлар ҳолатини ўрганиш натижалари ушбу йўналишдаги фаолиятни ташкил этишни янада такомиллаштириш бўйича аниқ чоралар кўриш зарурлигини кўрсатмоқда. Фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари фаолиятининг самарадорлигини янада ошириш, Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашининг бу соҳадаги ваколатларини кенгайтириш ва фаол иштирокини таъминлаш мақсадида: Тегишли ҳудудда дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларига ажратилган ер участкаларидан мақсадли фойдаланилиши туманни комплекс ижтимоий-иқтисодий ривожлантириш бўйича сектор раҳбарлари фаолиятни баҳолаш кўрсаткичларидан бири деб ҳисобланади. Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши Раиси, вилоятлар ва туманлар ҳокимлари, қишлоқ хўжалиги вазири ҳамда Ўзбекистон фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши (кейинги ўринларда Кенгаш деб юритилади) раҳбарларига фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари туман кенгашлари ҳузуридаги фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларига комплекс хизмат кўрсатиш марказлари фаолиятни ташкил этиш таъминланмаганлиги қатъий кўрсатиб ўтилган. Белгиланишича, 2018 - йил 1 - июлдан: барча фермер ва дехқон хўжаликларининг Кенгашга аъзолиги мажбурий, томорқа ер эгалари учун эса ихтиёрий ҳисобланади; фермер ва дехқон хўжаликларининг Кенгашда аъзолиги туман фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгаши раёсати қарорига мувофиқ тугатилиши ер участкасига эгалик қилиш, ундан доимий ёки муддатли фойдаланиш ҳуқуқи ёхуд уни ижарага олиш ҳуқуқи бекор бўлиши учун асос бўлади; фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашлари қишлоқ хўжалигига шартнома мажбуриятларининг бажарилиши юзасидан мониторинг ҳамда жамоат назоратини амалга оширади.

Кенгаш, Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги ва Қишлоқ хўжалиги вазирлигининг Кенгашга аъзолик бадалларини қуидагича белгилаш ҳақидаги таклифлари маъқулланди: пахта хомашёси ҳамда донли экинлар етиштиришга ихтисослашган фермер хўжаликлари учун пахта хомашёси ҳамда доннинг харид нархидан 0,8 фоиз миқдорида; бошқа фермер хўжаликлари учун улар томонидан ишлаб чиқарилган маҳсулотларни сотишдан тушган пул маблағларининг 0,5 фоизи миқдорида; дехқон хўжаликлари ҳамда томорқа ер эгалари учун Кенгашга аъзолик тўғрисидаги шартномада кўрсатилган миқдорда. Ўзбекистон Республикаси Молия вазирлиги Марказий банк, Қишлоқ хўжалиги вазирлиги, Кенгаш, бошқа манбаатдор вазирлик ва идоралар билан биргаликда икки ой муддатда мазкур банд талабларига мувофиқ Кенгашга аъзолик бадалларини ўтказиб бериш тартибини ишлаб чиқади ҳамда ўрнатилган тартибда тасдиқлайди. Фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгалари кенгашларига қуидаги ҳуқуқлар берилди: уйма-уй юриш орқали дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг ер участкаларидан мақсадли ва самарали фойдаланилишини, шу жумладан, ерни тайёрлаш, уруғ, кўчат ва дараҳтлар экиш, иссиқхоналар қуриш, чорва ва паррандаларни кўпайтириш ҳолатини даврий мониторинг қилиб бориш; Кенгаш аъзолари – фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларига тегишли ер участкаларидан мақсадли ва самарали фойдаланиш зарурлиги тўғрисида кўрсатмалар бериш; туман ҳокимларига фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларининг тегишли ер участкаларига бўлган ҳуқуқларини ер қонунчилигига мувофиқ тугатиш зарурлиги тўғрисида кўриб чиқилиши мажбурий бўлган таклифлар киритиш. Барча қишлоқ туманларида асосий вазифаси қуидагилар орқали

фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларига қишлоқ хўжалиги маҳсулотларини етиштириш ва сотища амалий ёрдам кўрсатиш ҳисобланган “Томорқа хизмати” МЧЖлар ташкил этилганлиги маълумот учун қабул қилинди: фермер, дехқон хўжаликлари ва томорқа ер эгаларига шартнома асосида зарур моддий ресурслар, шу жумладан, уруғлар, кўчатлар, тараалар, техника ва бошқа воситалар етказиб бериш; ерларни рекультивация қилиш ва қишлоқ хўжалиги экинларини экиш; суғориш тизимини яратиш ва яхшилаш, сув насослари ўрнатиш, артезиан қудуқлар қазиш ва томчилатиб суғоришни ташкил этиш; ишлаб чиқарилган маҳсулотлар ва қишлоқ хўжалиги экинларини ички ва ташқи бозорларда сотиш, шу жумладан, уларни тайёрлаш, сақлаш, қайта ишлаш ва экспорт қилиш.

Қорақалпоғистон Республикаси Вазирлар Кенгаши, вилоятлар ҳокимликлари Ўзбекистон Республикаси хусусийлаштирилган корхоналарга кўмаклашиш ва рақобатни ривожлантириш давлат қўмитаси, Савдо-саноат палатаси ва Кенгаш билан биргаликда қишлоқ туманларининг ихтисослигидан келиб чиққан ҳолда “Томорқа хизмати” МЧЖлар фаолиятини самарали ташкил этишда, шу жумладан, бўш турган ва фойдаланилмаётган давлат мулки объектларини белгиланган тартибда ажратиш орқали кўмаклашади.

**4 - ТТЖ тарбиячи-педагоги Жавлонбек Қутлимуротов ахбороти
Институт матбуот котиби Раҳимбой Жуманиёзов**